

Inleiding

Eind 2023 heeft de Europese Commissie (EC) opnieuw subsidies toegekend aan reclamecampagnes voor de promotie van consumptie van vlees, zuivel en eieren. Met deze subsidies faciliteert de EC onder andere de vlees-, zuivel- en eiersector om de consumptie van in de Europese Unie geproduceerde dierlijke producten te vergroten.

Bedrijven kunnen hun eigen reclamecampagnes voordragen (SIMPLE-programma), of in samenwerking met andere organisaties een voorstel in dienen (MULTI-programma).

1 2

Sinds 2021 analyseert Dier&Recht jaarlijks hoeveel subsidie de EC besteedt aan reclamecampagnes van vlees, zuivel en eieren.³ In 2023 zijn er in totaal 68 subsidieaanvragen gehonoreerd. Een derde (32%) van deze aanvragen heeft betrekking op campagnes waar alleen promotie gemaakt wordt voor de consumptie van dierlijke producten. Bij nog eens 21% van de campagnes is reclame voor dierlijke producten een belangrijk onderdeel (Tabel 1).

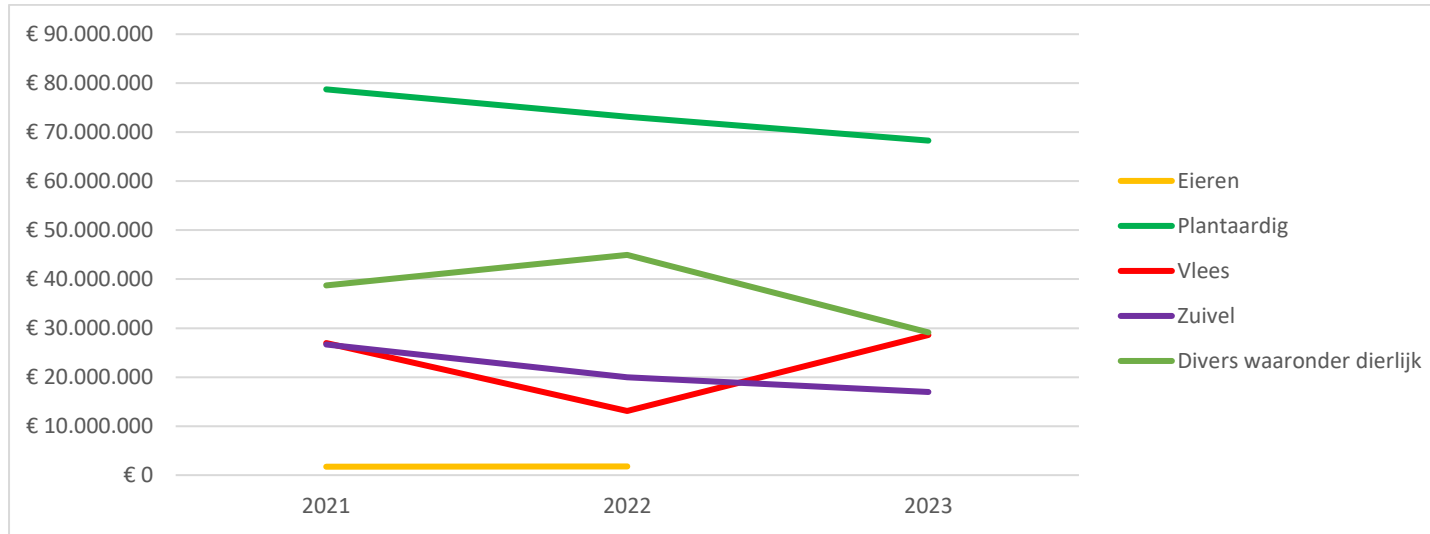
Tabel 1. Overzicht van Europese promotiesubsidies per productcategorie voor 2023 en 2022

Productsoort reclamecampagne	2023			2022			2022			
	Subsidie	Subsidie %	Subsidie verschil vorige jaar	Aantal	Aantal %	Subsidie	Subsidie %	Subsidie verschil vorige jaar	Aantal	Aantal %
Dierlijk en divers waaronder dierlijk	€ 74.713.736	52%	-€ 5.050.538	37	54%	€ 79.764.274	52%	-€ 14.331.076	41	49%
Vlees, zuivel, eieren	€ 45.580.488	32%	€ 10.766.169	23	34%	€ 34.814.319	23%	-€ 20.548.258	19	23%
Eieren		0%	-€ 1.774.400		0%	€ 1.774.400	1%	€ 52.415	1	1%
Vlees	€ 28.607.593	20%	€ 15.513.181	15	22%	€ 13.094.413	9%	-€ 13.880.787	9	11%
Zuivel	€ 16.972.895	12%	-€ 2.972.612	8	12%	€ 19.945.507	13%	-€ 6.719.886	9	11%
Divers waaronder dierlijk	€ 29.133.248	20%	-€ 15.816.707	14	21%	€ 44.949.955	29%	€ 6.217.182	22	27%
Divers waaronder dierlijk	€ 29.133.248	20%	-€ 15.816.707	14	21%	€ 44.949.955	29%	€ 6.217.182	22	27%
Plantaardig	€ 68.281.431	48%	-€ 4.849.977	31	46%	€ 73.131.408	48%	-€ 5.608.020	42	51%
Totaal	€ 142.995.167	100%	-€ 9.900.515	68	100%	€ 152.895.682	100%	-€ 19.939.096	83	100%

In totaal is €143 miljoen toebedeeld om voedsel uit Europese lidstaten te promoten, waarvan bijna €75 miljoen (52%) voor campagnes met dierlijke producten, tegen €68 miljoen voor puur plantaardige producten. In totaal wordt €46 miljoen besteed aan de promotie van vlees, zuivel en eieren. Alleen al voor eet-meer-vlees-campagnes wordt bijna €29 miljoen uitgetrokken – meer dan het dubbele van 2022 en het hoogste bedrag sinds 2021. Het bedrag dan gespendeerd wordt aan de promotie van alleen plantaardige producten is gedaald van €73 miljoen in 2022 naar €68 miljoen in 2023 (Tabel 1 en Figuur 1).

Figuur 1. Promotiesubsidies per productcategorie in de periode 2021-2023

Uit de door de EC gepubliceerde gegevens wordt duidelijk dat er dit jaar vooral vele miljoenen aan subsidie wordt gegeven aan bedrijven die de consumptie van rund, varken, kip en kaas willen verhogen (Tabel 2). Exacte informatie wat deze campagnes zijn nog niet door de EC gepubliceerd.⁴

Tabel 2. Overzicht van gesubsidieerde projecten in 2023

Productcategorie	Programma	Aanvrager	Land(en) waar de campagne wordt uitgevoerd	Producten	Subsidie	Subsidie %	Aantal	Aantal %
Vlees	SIMPLE	Frankrijk	Duitsland	Varkensvlees	€ 916.838	1%	1	1%
Vlees	SIMPLE	Frankrijk	Verenigd Koninkrijk	Rundvlees, varkensvlees, kip en vleesbereidingen	€ 488.893	0%	1	1%
Vlees	SIMPLE	Griekenland	Frankrijk, Duitsland	Kip	€ 1.176.249	1%	1	1%
Vlees	SIMPLE	Ierland	Oostenrijk, België, Duitsland, Zweden	Rund-, schaap- en geitenvlees	€ 1.560.600	1%	1	1%
Vlees	SIMPLE	Italië	Australië, Verenigde Staten	Vleesbereidingen	€ 2.946.498	2%	1	1%
Vlees	SIMPLE	Italië	België, Italië	Vleesbereidingen en varkensvlees	€ 2.215.330	2%	1	1%
Vlees	SIMPLE	Italië	Duitsland	Vleesbereidingen	€ 1.366.570	1%	1	1%
Vlees	SIMPLE	Italië	Frankrijk, Italië	Rundvlees	€ 1.906.506	1%	1	1%
Vlees	SIMPLE	Litouwen	Letland, Litouwen	Kip	€ 1.378.381	1%	1	1%

Overzicht toekenning EU-promotiesubsidies 2023

Vlees	SIMPLE	Polen	SAR Hongkong (Volksrepubliek China), Japan	Rundvlees	€ 1.068.670	1%	1	1%
Vlees	SIMPLE	Spanje	China (Volksrepubliek)	Vleesbereidingen	€ 2.424.591	2%	1	1%
Vlees	SIMPLE	Spanje	Japan	Vleesbereidingen	€ 2.151.195	2%	1	1%
Vlees	SIMPLE	Spanje	Japan, Filipijnen, Singapore	Rundvlees	€ 2.595.011	2%	1	1%
Vlees	SIMPLE	Spanje	Verenigd Koninkrijk	Vleesbereidingen	€ 2.919.479	2%	1	1%
Vlees	SIMPLE Totaal				€ 25.114.810	18%	14	21%
Vlees	MULTI	Frankrijk	France, Germany, Poland, Spain	Kip	€ 3.492.783	2%	1	1%
Vlees	MULTI Totaal				€ 3.492.783	2%	1	1%
Vlees Totaal					€ 28.607.593	20%	15	22%
Zuivel	SIMPLE	Frankrijk	China (Volksrepubliek), Japan, Korea (Republiek)	Kaas	€ 3.283.014	2%	1	1%
Zuivel	SIMPLE	Griekenland	Frankrijk, Duitsland	Kaas	€ 1.393.000	1%	1	1%
Zuivel	SIMPLE	Griekenland	Saudi-Arabië, Verenigd Koninkrijk	Kaas	€ 1.858.400	1%	1	1%
Zuivel	SIMPLE	Italië	Australië	Kaas	€ 1.120.000	1%	1	1%
Zuivel	SIMPLE	Italië	Duitsland, Italië	Kaas	€ 2.396.084	2%	1	1%
Zuivel	SIMPLE	Italië	Duitsland, Italië	Zuivel	€ 1.910.780	1%	1	1%
Zuivel	SIMPLE	Italië	Japan	Kaas	€ 1.219.226	1%	1	1%
Zuivel	SIMPLE Totaal				€ 13.180.504	9%	7	10%
Zuivel	MULTI	Frankrijk	Belgium, Denmark, France, Germany, Ireland	Zuivel (excl kaas)	€ 3.792.390	3%	1	1%
Zuivel	MULTI Totaal				€ 3.792.390	3%	1	1%
Zuivel Totaal					€ 16.972.895	12%	8	12%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	Finland	China (Volksrepubliek)	Zuivel (excl kaas) en varkensvlees	€ 2.545.287	2%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	Italië	Canada, Verenigde Staten	Diverse producten waaronder kaas	€ 2.274.382	2%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	Italië	Canada, Verenigde Staten	Kaas en vlees	€ 2.800.000	2%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	Italië	Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Italië, Zweden	Diverse producten waaronder kaas	€ 2.424.457	2%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	Italië	Oostenrijk, Duitsland, Italië	Diverse producten waaronder kaas	€ 1.367.911	1%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	Italië	Zwitserland, Verenigd Koninkrijk	Diverse producten waaronder kaas	€ 3.002.484	2%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	Polen	Japan, Vietnam	Diverse producten waaronder rund- en varkensvlees	€ 2.923.487	2%	1	1%

Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	Polen	Polen	Diverse producten waaronder zuivel en eieren	€ 821.558	1%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	Spanje	Japan	Diverse producten waaronder varkensvlees	€ 959.390	1%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	Spanje	Verenigde Staten	Diverse producten waaronder varkensvlees	€ 1.439.906	1%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE	Zweden	Verenigd Koninkrijk	Diverse producten waaronder zuivel en varkensvlees	€ 440.358	0%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	SIMPLE Totaal				€ 20.999.220	15%	11	16%
Divers waaronder dierlijk	MULTI	Frankrijk	Belgium, France	Diverse producten waaronder zuivel, vlees en aquacultuur	€ 1.339.425	1%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	MULTI	Griekenland	Germany	Diverse producten waaronder zuivel en vlees	€ 1.044.979	1%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	MULTI	Italië	Switzerland, United Kingdom	Diverse producten waaronder vlees	€ 5.749.623	4%	1	1%
Divers waaronder dierlijk	MULTI Totaal				€ 8.134.027	6%	3	4%
Divers waaronder dierlijk Totaal					€ 29.133.248	20%	14	21%
Plantaardig					€ 68.281.431	48%	31	46%
Totaal					€ 142.995.167	100%	68	100%

Eiwittransitie

De extreme stijging van de subsidies voor vleespromotie en de daling van subsidies voor plantaardige producten gaat recht in tegen het voorgenomen beleid van de EC om de voedselconsumptie te verduurzamen. In de 'Europese Green Deal' uit 2018 legt de EC zelf de vinger op de zere plek: "De klimaatverandering en de aantasting van het milieu vormen een existentiële bedreiging voor Europa en de wereld".⁵ In de op 20 mei 2020 gepubliceerde 'Boer tot Bord'-strategie (Farm to Fork), onderdeel van de Green Deal, wordt gepleit voor "een gezond en plantaardig dieet" om de risico's te verminderen "op levensbedreigende ziekten en de milieu-impact van ons voedselsysteem".⁶ D&R roept de EC op om de daad bij het woord te voegen en een einde te maken aan promotiesubsidies voor dierlijke producten.

¹ https://rea.ec.europa.eu/news/eu-co-fund-68-new-campaigns-promote-sustainable-and-high-quality-eu-farm-products-2023-11-21_en?prefLang=nl

² https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/market-measures/promotion-eu-farm-products_nl#decisions

³ <https://www.dierenrecht.nl/persberichten/een-derde-minder-eu-subsidie-naar-vlees-en-zuivelreclames>

⁴ <https://agri-datahub.eisma.eu/#>

⁵ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_nl

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_20_908